

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Iz zanesljivega vira se nam poroča: Srbi so vzeli turški utrjeni kraj Rača v Bosni.

Včerajšnji naš telegram o prvem vspehu Černajevega potrjujejo danes tudi druge novice. Iz Zemuna je po nekaterih celo uže včeraj glas raztresen bil, da je Niš vzet. Turška garnizija je v neredu, pričakuje poveljnika Kerim-pašo, kateremu je pa 15.000 Srbov naproti šlo.

Srbski vojni minister zbira novo rezervno divizijo v Topčideru. Mnogo novih oficirjev je prišlo in družih prostovoljcev, ki se bodo v novo vojsko uvrstili.

Vsak čas smemo pričakovati velevažnega dogodka, zjedinenja oddelka črnogorske vojske s srbsko. To zjedinenje se bode izvršilo najbrž mej Sarajevom in Mostarom. — O Črnogorcih se čuje, da so se bojevali uže pri Korjenici. Črnogorci so boja vajenejši nego Srbi, zato bode njih zjedinenje koristno za daljno utrjenje vojnega duha.

V Bosno je šlo z Ranko Alimpićevo armado mnogo uradnikov, ki bodo v vseh osvojenih mestih za Srbijo vlado organizirali in administracijo prevzeli.

Iz Carigrada se javlja, da se tam snuje magjarska legija, ki pojde pod vodstvom znanega generala Klapke Turkom pomagat. Ravno tako zbira Poljak Langievič poljsko legijo. Torej slovanski in krščanski Poljaki proti slovanskim Srbom. Porazi jih kletev Perunova take patrijote!

V svojej velikej nadlogi se je sultan obrnil do egiptovskega podkralja in mu vse terjatve izpolnil, da mu pošlje nekaj vojske.

Ali mnogo egiptovski kedive ne more: prvič je bila njegova vojska v Abesiniji ravnokar pošteno pobita, drugič pa se mu godi kakor sultanu, denarja nema nič.

Turško zmago pri Vidinu ne razumejo niti nemški turkoljubi, ker vedo, da tukaj okolo Zajčarja večjih srbskih šanc nij bilo, da je tukaj samo oberst Lešanin v Bulgarijo prodril z namenom, bulgarski vstanek organizirati in Turkom za hrbet priti. Torej upamo, da se bode s to turško iz Carigada poročano zmago tako izkazalo, kakor Muktar-paševimi prej v Hercegovini.

Dunajskemu „Tagblt.“ se poroča, da bode Grška v 14 dnevih v boj stopila. Odvisno je vse od prvih večjih uspehov Srbov in Črnogorcev. Sovražniki Slovanov pa Grke močno strašijo.

Carigradski telegram izraža turško bojazn, da bodo i Albanci vzdignili se na orožje. Deputacija iz Albanije je bila pri knezu Milanu in mu je pomoč Albancev ponudila, ako kasneje 5 let ne bodo davka plačevali.

V Srbiji

je vse svečano, vse v velikem pričakovanju. To je razvidno iz članka „Istokovega“, ki pravi: „Svečan je ta trenotek, svečanejšega ne zna srbska povestnica.“ Nij bil svečani, ko je Nemanja I. zjedini razdrobljeno Srbstvo, ne ko so se Nemanjiči bili z Ogri, Grki in Bulgari, ni ko je odjekovala osodopolna pesen: „ko ne dodje na boj na Kosovo, ni početci pomenskega osvobođenja srbskega, ni borba Šumadije ni vojske Črne gore, — vzvišenejšega momenta ne more biti nego, ka-

dar se pod devizo „svoboda ali smrt“ ide izkopavat, kar je 500 let zakopano bilo, da se preporodi, vzkrse in osvobodi narod, ki je pet vekov izumiral i v okove okovan bil, da se povzdigne narod, ki pet vekov nij imel svoje historije. Slep goslar izvijal je žalostno pesen kosovske propasti, narodne pesni so elegično kazale staro slavo in veličino srbsko, a videlo se je samo roblje, raja, koja pripravlja uživanja svojem gospodarju, koja je znala samo slušati, ki nij smela ni misliti, da spada mej ljudi — in glej zdaj ta raja vojuje najsvetijo vojno, bori se za najsvetija prava človekova.

„Kako da se ne raduje vsak Srbin, da je doživel ta čas, ko se veliki problem srbske bodočnosti rešava? Kako da se ne raduje vsaki pojedinac, da je baš njemu v del pal oni trenotek življenja narodovega, ko more i s premoženjem i krvjo svojo služiti domovini in očevini svojej? Kako bi moglo drugačije biti, nego, da ves srbski narod svojem vladalcu, ki je odšel na mejo kliče iz tisočev grl: srečen ti pot, gospodar!“

„Pa i mi, slabomočni novinari, koji smo vselej najtoplije zastopali idejo srbskega oslobodenja, in koji smo ognjeno ponavljali željo, da se Obrenović IV. v Sarajevu ali Prizremu krona kot kralj srbski, i mi želimo: „Sretan ti put, gospodaru!“

Ponesli smo ta citat iz najveljavnejšega beogradskega glasila tudi zarad tega ker kratko pa jasno pove, kaj Srbi z vojsko nameravajo. Osvobođenje in zjedinenje vseh Srbov in izklicanje kneza Milana za srbskega kralja, ki bi vladal v Srbiji pomnoženej z Bosno in družimi srbskimi zemljami ter bil s Črnogoro v

Listek.

Mamajevo bojišče na kulikovem*) polji.

(Po Petruševskem in drugih spisal J. Steklasa.)

Ruski knezi se niso pomirili, tudi ne pod tatarsko roko; samo s početka so nekoliko časa mirovali. Veliki knez je bil takrat Aleksander Nevski. Za časa Batijeve navale je vedel on kot veliki knez v Novgorodu hrabro braniti svojo državo pred divjimi sovražniki. Vrh tega so mislili pa še Švedi. 1. 1240 po nalogu papeževem pripeljati Ruse nazaj v latinsko jedinstvo, in ker so se le ti temu nagovarjanju zoperstavili, napali so oni Novgorod. Aleksander hrabro brani svojo prestolnico, se strne s sovražniki na bregih Neve ter je popolnem potolče 1. 1240. Od te bitke je dobil on naslov Nevski. S tako hrabrostjo in srečo se je on bojeval tudi z Nemci in

Litovci. Ko je postal veliki knez, nij mogel s Tatari tako ravnati kakor z Nemci in Švedi. On je dobro sprevidel, da se ne da proti tatarskej sili vzdigniti, ter je zatorej na vse načine uklanjal se ordi, večkrat jezdil h kanu s prošnjami, pošiljal njemu bogate darove, za katere mu nij bilo žal, samo da reši Rusko pred novimi navalami.

Ko je Aleksander Nevski umrl, nij jokal zastoj za njim ves ruski narod in prelival solze za tako veliko izgubo. Narod ga nij mogel pozabiti, pa tudi ruska cerkev ne, prištevši ga v število svojih svetnikov.

Komaj pa je to solnce nade zašlo ruskej zemlji, glej! vzdignili so se precej prepiri in mržnje mej knezi. Začeli so zopet jemati jeden družemu zemlje po krivici in nepravdi; pozabljali so na krščanska pozdravljenja, jahali v ordo, urinljivo se kanom približevali ter jim služili, ponižno se klanjali, obljubovali razne obljube, ter jim darovali drage darove. Oni pa so morali ne samo od kana, nego tudi od njegovih slug vsakovrstna ponižanja in zasra-

movanja pretrpeti. Ali knezi se tega niso sramovali, nego obrekovali so jeden drugega pri kanu, lokavili na razne načine, samo da zadobe moč in vlast v svojej zemlji. Tatarom pa je šlo to na roke: oni so pomagali jednemu knezu proti družemu; žgali in pokončevali mesta in vasi. Sredi vseh teh nemirov in preprirov začela se je Moskva jačiti in zmogčevati. Ne dolgo pred tem je bila Moskva novo, mlado, majheno mestice; ali pod Tatari se je v kratkem vzdignila. Moskovski knezi so se odlikovali hladnim razumom in razboritim postopanjem, krepko voljo, in znosljivimi nravi. Oni so nakanili rusko zemljo zjediniti v jedino pod svojo moč, ter so se trulili za to natihoma in ne glasno. Kakor je delal knez Moskovski tako so delali tudi njegovi otroci: v Moskvi so knezi umirali, sledil je jeden družemu ter se menjali, ali s kneževino je upravljal samo jeden. Na vse načine, s krivico in pravico razširjali so oni svojo domovino, zidali okolo mest okope, pomnoževali s silo svoje zemlje, obrekovali pred kani druge kneze svoje

*) Kulik-kljunač-Schnepfe.

vojneje zvezi kakor je na primer nemški cesar z bavarskim kraljem.

Mi moramo živo želeli, da se to uresniči. Močna slovanska država bi se naredila iz tega in to bi bila nova zaslonba Slovanstvu, velikansk moralichen zastor tudi za nas Slovane pod Avstrijo

Mimogrede denes rečemo, da se Hrvatje gibljejo v čudnem, da ne rečemo smešnem starčevičevskem šovinizmu, ki mu nij za stvar nego za oblico, za ime, če se obotavljajo priznati, da je Srbstvo uže samo s tem, da se je na boj odločilo, tudi pokazalo, da ima le ono moč in zmožnost vodstvo jugoslovanstva prevzeti.

Proklamacija kneza Milana

naševa turške okrutnosti, ki so vstanek vzbudile in končuje s sledečimi besedami:

„Braćo! Kad bismo mi, i posle ovakih neprijateljskih postupaka i namera turskih, ostali i dalje na putu uzdržljivosti, naša umeštenost prešla bi u slabost, naše čutanje u plašljivost, nedostojnu potomaka Dušanovih i Miloševih. No i ako je rat između Srpskog naroda i Otomanske Porte postao neizbežan, Ja sam opet opravio u Carigrad predstavku, u kojoj sam označio i sredstvo, kojim bi se pobunjeni narodi na istoku umirili, a Srbija izvela iz teška položaja, u koji je bez svoje krivice zapala. Zahtevao sam, da se sa granica naših digne turska vojska sa svima divljim hordama, koje su ih posele, i objavio sam vladi Carskoj, da će vojska Srpska u ime zakonite samodbrane u ime čovečnosti i brat-skih osećanja, koja nas vežu za našu patničku braću, da udje v pobunjene krajeve, da povrati mir, da ih uredi na osnovima pravde i jednakosti bez prizrenja na verozakonske razlike.

Srbi vojnici! Mi ne polazimo u ovaj rat gonjeni čuvstvima mržnje i divlje osvete, nego proniknuti neobhodnom potrebom našom i naše braće na istoku potrebom obšteg mira. Pono-seći se lepim poslanstvom prosveto i slobode, koje nam je božjim promislom na istoku povereno, stupajte pouzdano i smelo napred, podižući svoje oružje samo protiv onih, koji bi nam na suprot stali. Prelazeći granicu znajte, da mi ostajemo verni načelu celokupnosti Otomanske carevine, dokle nas god odpor carske vojske nebi prinudio, da sudbini oružja predamo izhod naše svete stvari. Ne zaboravljajte ni na jedan trenutak,

da u predelima, u koje idete, žive braća vaša, koja će vas kao svoje izbavitelje razširenim rukama dočekati. Ima tamo, istina, i takih, koji su nam se verom odavna već otudjili, ali su i oni, po krvi i jeziku prava braća naša. Ako vam se oni uzprotive oružjem u ruci, oružjem ih suzbijajte, ali čim ga polože, štedite ih, koa i sve druge protivnike, i zaklanjajte njihov život, njihove porodice, imanje i veru. To je Moja tvrda volja, a vaša sveta dužnost; to će vam nabaviti poštovanje prosvetčenog sveta, i ubediti ga, da ste u njemu zaslužili bolje mesto. Naš je pokret čisto narodan. On mora zatvoriti svoje redove svima elementima socijalnog prevrata i verozakonskog fanatizma. Mi ne nosimo sobom prevrat, vatru, i opustošavanje, no pravdu, red i bezbednost.

Strance štedite onim gostoljubljem, koje Srbinu dolikuje; poštujuć granice, susedne monarhije i ne dajte nikakva osnova nezadovoljstvu carsko-kraljevske vlade, koja je stekla prava na našu priznatelost, primivši hiljadu nejači bosansko-hercegovačke pod svoje krilo i zaklonivši ih od zime i gladi.

Braćo! Pun pouzdanja u vaše rodoljublje i vaše vojničke vrline. Ja ću s vama i pred vama, a s nama će habra naša braća Crnogorci, pod svojim vitežkim vodjom Mojim bratom kijnazom Nikolom, s nama će naši divni junaci Hercegovci i naši mnogoiskušeni pačeni-nici Bosanski. Naša vredna braća Bugari čekajo na nas, a od slobodoumlja ponosnih Grka možemo očekivati, da ne će iza nas dugo zaostati ti slavni potomci Temistokla i Bočarisa.

Podjimo dakle napried, Moji lični junaci, u ime Svemoćnoga Boga, svima narodima pravednoga oca, podjima u ime pravde, slobode i prosvete!

Na Deligradu 18. (30.) Juna 1876. godine.
Milan M. Obrenović IV. s. r.,
knjaz srpski.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. julija.

Cesar je ruskemu poslaniku na Dunaji Noviku in njegovim uradnikom nekaj ordnov in odlikovanj podelil. To se smatra kot znamenje, da naš dvor hoče zvezo in prijateljstvo z Rusijo ohraniti če judovski Nemci in nemškutarji prav vpijejo na njo.

Mnogo so moskovskim knezom pomagali verni bojarji in posebno pa metropolit. Črez 60 let po razdejavu Kijeva po Batiju, preselil se je Kijevski metropolit v Vladimir, kjer je bil takrat tudi velikokneževski prestol. Za Ivana Kalite je bil metropolit sv. Peter; on je tako priljubil moskovskega kneza, da se je prestavil iz Vladimira v Moskvo, in od tega časa so metropoliti vedno v Moskvi. Metropolit je bil največji duhoven ruske cerkve; vsi so ga spoštovali in mnogo so držali duhovni in knezi na njegova dela. Moč in slava mesta, kjer je prebival metropolit in knez, se je močno povečala in tako je prišla Moskva na glas. Metropolit so pa tudi pomagali moskovskim knezom rusko državo širiti. Sv. Peter je zaprl jedenkrat cerkev v Pskovu za to, ker so Pskoviči držali pri sebi kneza moskovskega. Ravno tako je jedenkrat kasneje naredil sv. Aleksij v Nižjem Novgorodu. Metropoliti so večkrat jezdili v ordo kot zastopniki svojih knezov ter so se vračali nazaj vselej z milostjo,

Denes je na **Dunaji** imela biti velika konferenca vseh ministrov naših „polovic“ države. Ali Andrassy je željo izrekel, naj se odloži tako dolgo, da se prej cesar snide v Reichsstadtu z ruskim carjem.

V **Galiciji** je agitacija za deželno-zborske volitve jako živahna. Odbor, ki je voljen bil za vodstvo agitacije, nastavil je v vseh okrajih pododbore in sklicuje volilne shode.

Hrvatski sabor je začel „mirno“ saborovati, kakor da bi nič ne bilo doli v jugu poleg njega. In „Obzor“, ki se nekoliko drgne ob Srbe in Srbijo, menda še misli, da to hrvatsko saborisanje komu inponira, ali kaj.

Vnanje države.

Rusija je pozvala velevalasti, naj se ne vmešavajo v boj, ki je mej Turčijo in njenimi vazali začel se. Temu so pritrdile veselile: Avstrija, Nemčija in Francoska. Pričakuje se odgovor Angličanske.

Rumunska zbornica se je otvorila. Knez je v prestolnem govoru opominjal poslanke k zmernosti in mirljivosti nasproti nemirnej vnanjej situaciji. Torej neutraliteto bode Rumunija ohranila. Vendar je velika stranka v Rumuniji proti takej politiki.

Turški sultan žuga, da bode Mohamedova zastavo razvil po prvem pobitju. Potem je vojska religiozna in pogin Turčije gotov, ker razen Magjaro-ciganov ne pojde nihče v Evropi z njimi.

Iz **Londona** se poroča: Anglija je nekej posredujočej veselili, najbrž Francoskej, svetovale, naj ona zbere pooblastence vseh šest velesil v kacem neutralnem mestu blizu bojišča, kateri bodo svojim vladam poročila pošiljali kako ravnati, da vojna ne bode barbarska postala. Vse velesile so potrdile sprejem tega nasveta in je upati, da se ga oprimejo.

V zgornjej zbornici je rekel Bourke, da mej ruskim prebivalstvom so najživejše simpatije za Srbe, tako da nij uzroka misliti, da so prejšnji ruski oficirji v soglasji z rusko vlado šli v Srbijo. V spodnjej zbornici pak je Disraeli povedal, da sta Srbija in Črna gora Turčiji vojsko napovedali in da so tudi pogajanja z vstaši končana.

Bright je rekel, da Angleška ne sme vojske začeti za ohranitev Turčije, ker Anglija hoče neutraliteto.

Dopisi.

Iz rožne doline na Koroškem 3. julija. [Izv. dopis.] Večkrat uže je omenil vaš cenjeni list od naše prelepe rožne doline, hvaleč njene prebivalce, da so značajni Slovenci, ki napredujejo tudi v gmotnem oziru. Res je, naša dolina in posebno župnija St.

posebno sv. Aleksij, ki je ozdravil z molitvijo kanovo ženo.

Še zdaj se poje pesen o metropolitu Petru in moskovskem knezu Simeonu Oholem (sinu Ivana Kalite), za katerih se je bila pokazala v Ruskej strašna kuga; v katerej sta se oba dva pri postrežbi bolnih posebno odlikovala.

Na tak način, kakor smo poprej popisali, postali so moskovski knezi najsilnejši in najbogatejši v celej Ruskej. Oni so vedno bolj in bolj pridobivali na svojo roko druge kneze. Za Simeona oholega se ostali knezi nijso mogli meriti z Moskovskim v nobenem pogledu. Rusi so se čudili, kako da vsi knezi moskovskemu služijo kakor podložni ter so ga za to imenovali gordega (oholega).

Tako se je zbirala in zjedinevala okolo Moskve iztočna in severna Ruska, a Tatarom nij v glavo palo, da Moskva raste na njihovo pogubo. Ordi pa tudi nij mnogo stalo do Moskve, kajti mej Tatari samimi so se poročili prepiri, ki so jako slabili. V tem

soprotivnike. Jeden moskovskih knezov se je celo oženil s hčerjo kana Uzbeka; od tega sicer on nij dobil posebne pomoči, nego še le njegovi nasledniki.

Drugi moskovski knez, Ivan Kalita (1328—1340), mlajši brat Jurjev, prišel je pri Uzbeku v tako milost, da je pobiral zanj davek po vseh ruskih mestih. Se ve, da on pri tej priložnosti sam na sebe nij pozabil: njegov zaklad je tako rastel, da je začel kupovati od siromašnih knezov ne samo vasi nego tudi mesta z zemljo. On se zavoljo tega imenuje prvi razširitelj Ruske. Tudi on, kakor vsi drugi moskovski knezi, nij pozabil hoditi v ordo; tam pa je sipal kanu zlato in srebro, da bi se s tem kanu in družim tatarskim knezom prikupiti mogel.

Taka obiskovanja moskovskih knezov navadno nijso bila zastonj: Kani so se namreč nagibali na njihovo stran. Moskovski knezi so pri vsakej priložnosti druge kneze prekosili ter so se vračali domov vedno z bolj-šim delom in v večjej milosti nego drugi.

Jakobska ima nekaj prav vrlih mož. S pomočjo teh mož oživljaj se je duh slovenski ob času taborov in ravno Št. Jakobska župnija dala je največji kontingent taborcev na Žopračah. S pomočjo teh mož osnovala se je v Št. Jakobu prva slovenska posojilnica že leta 1872., katera deluje prav hvalevredno že četrto leto in je v pretečenih treh slabih letih — zavoljo slane — zmrzline in toče — masikateremu kmetovalcu pomagala, da ga niso dejali na boben. In kdo je prav za prav pripomogel k temu napredku? Po mojih mislih slavni možje, katerih rojstni kraj je Št. Jakobska župnija. Ne govorim denes od veliko mnogo čislanih duhovnikov, ki so v tej župniji rojeni, in ki so večidel tudi iskreni sloveči rodoljubi. V mislih imam denes slovečo rodovino Janežičev in posebno prerano umrlega Antona Janežiča. Radostno sprejela je Rožna dolina glas iz Celovca Ljubljane, itd., da mislijo Slovenci svetu pokazati, kako čislajo mnogo zaslužene može — in da hočejo v ta namen napraviti večjo slavnost v spomin neumrljivega Antona Janežiča na njegovem rojstnem domu. Izvolil se je že tudi tukaj poseben odbor, ki bo vzajemno s celovskim odborom imel skrbeti za potrebne priprave.

Pridite torej Slovenci od vseh krajev naše mile domovine 13. avgusta t. l. in poslavite moža, kateri je njej žrtvoval premoženje, zdravje, vse, sprejem bode vam gotovo bratovski; pridite in razpodite megle tujstva, katere se vlegajo in vlačijo čedalje bolj po starej Gorotaniji; rešite nas more, katera nas tlači in nas hoče zadušiti, in svet naj zve, da smo Slovenci in hočemo tudi zanaprej ostati, čeravno znana sila napenja vse svoje žile, da bi nas vtelesila nikoli sitej Germaniji. — Korošci sploh Nemci in Slovenci zdijo se mi kaj praktični, bolj kot sosedni Krajinci in Štajerci. V kratkem času zraslo je tukaj po celem Koroški 20 posojilnic vse s tem namenom, v sedanjem za denar toliko kritičnem času ubožnim kmetovalcem in obrtnikom pomagati. Komaj pa so se te skoraj bi rekel jedino rešilne naprave nekoliko razcvetele in se postavile na trdne noge, prišla je nikoli sita financa in naložila davek, katerega prenašati posojilnice nikakor ne bodo mogle. Tako na p. naložilo se je Št. Jakobske posojilnici za pretečeno leto 23 gld. pridobnine

in 281 gld. dohodnine in zdaj še hoče imeti od vseh vložin in nadvložin „Gebühre“, kar more znesti kacic 500 — 600 gld. — in tako jej bo požrla skoraj vso matico, katero je v pretečenih treh letih po marljivem delovanju skupaj spravila.

Da bi to finančno in birokratično — zakaj oni terjalo različne izkaze, za katere izdelovati bi mogla vsaka posojilnica imeti svojega dobro plačanega tajnika — točo od sebe odvrnili, zbralo se je 28. junija t. l. 20 zastopnikov skoraj od vseh po celem deželi raztresenih posojilnic k skupnemu posvetovanju, kako bi bilo tem počenjanju financije v okoli priti. Sklenilo se je: 1. jednoglasna prošnja do deželne vlade, da naj ona sedanje počenjanje finančnih uradov sistira in 2. da se hočejo vse posojilnice skupno postaviti na postavo 9. aprila 1873. in se pustiti registrirati.

Iz Idrije 1. julija. [Izv. dop.] Z vso nepristanostjo ter udanostjo za obči blagor i prosveto sužnjih idrijskih hočem povzdigniti glas, morda se vendar začuti pravi zadetega, ali pa se zdrami mesto, da pazi pri novih volitvah, koga voli v mestni zbor, komu izroči časten posel zastopništva v starešinstvu.

Ako se ne motim, pisali ste v nekem dopisu iz Idrije, da pri nas hiše v zemljo lezejo — prav! — denes vam pa moram povedati, da so začele nekatere na kup iti ter se pod njimi kar luknje in globoke jame delajo. Verjemite, ko se je raznesla po mestu vest, da se je naredilo v Poženelovej hiši, nasproti novega šolskega poslopja veliko brezdno, da je hiša — polna ljudij v nevarnosti ali da govorim z besedami bistroumnega „bau- und maschinen-inspektora“ g. O.: „ja! ich von meinem standpuncte aus muss constatiren, dass hier grosse gefahr zu befürchten ist“ — vrelo je vse na kup in sleherna duša je mislila, da bode pomoč nemudoma tu od moža, kateri sicer vtika nos v vse, kar ga toliko briga, kakor lanski sneg, kateri se z županom vred po cestah z ljudmi krega zaradi drvarnic, če jih gospodarje popravljajo — a motili smo se. Dasiravno je vendar rudnik kriv teh in jednaci protičih nevarnostij, ker se pod hišami tako nerodno koplje, iskajoč novih srebrnih žil, vendar mestu odgovornost in skrb za nevarnost, ki žuga toliko ljudem!

Da bi mi imeli moža na županskem stolu,

kakoršnega nemamo, verjemite, resniso vam poročamo! tu je prilika pokazati, ali je mesto podložno rudniku ali narobe; sedaj je čas povedati na višjem mestu, kako se dela tu za „öffentliche sicherheit“ in „gemeindewol.“

Domače stvari.

— (Časnik naših nemškutarjev) „Laib. Tagblatt“, ki izhaja v sredini one naše kranjske dežele, ki je nekdanj toliko od divjakov Turkov pretrpela, piše zdaj ob vojski vedno za Turke in proti kristijanom Srbom in Slovanom. To vse iz samega nemškega in nemškutarskega sovraštva do nas domačinov Slovanov. To naj se raznese v hrib in dol naše domovine, da bode naše slovansko ljudstvo ob volitvah vedelo, kakovi prijatelji so mu le-ti nemškutarji in nemški privrženci.

— (Imenovanje) Avskultant Franc Vovšek je imenovan za sod. adjunkta v Konjice.

— (V vodi) pri Fužinah pod Ljubljano so našli v četrtek v Ljubljani truplo utopljenega hčeri gostilničarice „zum Nordpol.“

— (Strela ubila.) Piše se nam: V nedeljo t. j. 2. t. m. je gospodinja vulgo Matičevka na Korenovem v Krašnjiški fari pasla svojo kravo. Kar zagrmí in strela njo in kravo tako zadene, da ste obe mrtvi precej na mestu ostale. Ženo so denes pokopali v veliko žalost zapuščene rodbine.

— (Iz Celja) se poroča „Sl.“ Ko je 29. jun. po polu dne na sv. Petra in Pavla dan neka kmetica šla iz mesta proti domu, jo doide nek velocipedist. Priletna žena se mu izogne; toda v svojej neumnej lehkomišelnosti ali hudobiji se vozač okrog žene zasuje, pri tem v njo trešči, tako da se žena na tla zgrudi. Skoro brez zavednosti jo pripeljejo na dom, kjer je čez nekoliko ur zdihnula duša.

— (Iz Amerike) je prisel te dni mlad Slovenec, kateri si je razstavo v Filadelfiji ogledal. Pripoveduje, da je jako velika in pozantneja nego dunajska in naj nikdo ne bi zamudil ogledat si jo, kdor more. Ljudstva je od vsega sveta in vse narodnosti so tamkaj zastopane. Peljal se je tja skozi Hamburg in vozil po morji samo 14 dni ravno tako nazaj. Ko je v Ljubljano došel bil mu prvi pot po „Slov. Narod“, ker že dolgo nij čital, kaj se v slovenske mu domovini godi.

času pa niso moskovski knezi križem rok držali, nego so urejevali svojo zemljo z dobrimi postavami. Ivan Kalita in njegovi sinovi so plačevali ordi davek, samo da nij njihova kneževina videla tatarske navale in nasilstva kaskih boskekev. Ljudje so se v celih trumah preseljevali iz družih kneževin v Moskovo; narod se nij nič več tako orde bal, z vsacim dnevom si je zbiral smelosti, večkrat se vzdignil na Tatare ter je pošteno izbil.

Za velicega kneza Dimitrija Ivanoviča Donskega (1363—1389) je postala Moskva še silnejša, nego je bila poprej. Dimitrij se je srečno tolkel z Litvani, s Tverom in z Rjezanom, ter je vse svoje sovražnike osramotivši, začel pomišljati tudi na Tatare. V tem času je zbrala orda zopet svoje moči pod vladom kana Mamaja. Mamaj je poslal na Dimitrija vojsko; Dimitrij pa ga je čisto potolkel. Mamaj se je vsled tega strašno razsrdil, zato je poslal cele trume svojih ljudij razdevat in pokončevati rjezansko zemljo, ker ga je bil tukaj Dimitrij potolkel. „Pojdem na ruskega kneza in na vso njegovo moč, kakor Batij,“

govoril je Mamaj, „cerkve popalim, kristijane pozobljem in postave njihove pokončam.“ Nad rusko zemljo se je zdaj vzdignila zopet strašna nevihta. Dimitrij je sklenil Mamaju poslati davek, kakor sta se bila pogodila in to zadnjikrat. Ali Mamaj je terjal po starej navadi večji davek. Veliki knez nij hotel privoliti, nego začel se je pripravljati za junaški odpor. Poslal je po vsej Ruskej pisma, ter klical kneze in njihove ljudi na vojsko. Ko so se bili vojniki pripravili in zbrali, vzdignil se je veliki knez z njimi proti Trojici (64 vrst od Moskve; 7 vrst = 1 milja). Opat tamošnjega samostana pobožni Sergij pogostil je kneza. Sedeč za mizo zagledal je Dimitrij dva mniha — brata; bila sta posebno velika in plečasta, ta sta slula v svetu kot bogataša. Zvala sta se Osljablja in Peresvjat. Ona sta se velicemu knezu posebno dopala, zato je prosil za nju sv. Sergija. Opat je njima zapovedal iti z Dimitrijem v vojsko. In ko je Dimitrij po obedu pri mizi ostal, blagoslovil ga je sv. Sergij, poskropil z blagoslovljeno vodo, ter rekel: „Gospod bog naj bode tvoj pomočnik in za-

stopnik; on naj pomaga in pokonča tvoje sovražnike, ter te proslavi!“

Vrnivši se v Moskvo, začel je Dimitrij zbirati za vojsko še družih vojakov, molil v stolnej uspenskej cerkvi, ter se klanjal ostankom metropolita Petra. 20. avgusta 1380 l. je odšla vojska iz Moskve proti Kolomni; tukaj so ga čakale čete družih knezov in podložnih. Oleg, knez rjezanski, nij prišel, pa tudi svojih vojakov nij poslal na pomoč. Strašno so ga plašili Tatare, večkrat so namreč Tatare navalili na rjezansko kneževino in nedavno so jo bili čisto pokončali. Oleg je mislil, da Dimitrij ne bode mogel Mamaju zoperstati in ako on Moskvi pomaga, bodo se Tatare zopet nad njim osvetili. Vrh tega pa so bili rjezanski knezi večni protivniki moskovskim. Oleg je mislil, da bi pomenilo Moskvo rešiti toliko, kolikor sebi in rjezanskej kneževini konec storiti. Zategadel on nij prišel na pomoč druge ruske vojske, nego je začel prijateljevati z Mamajem in z Litvani, ki so šli Tatarom na pomoč. Tako je zgubil Oleg svojo rusko čast.

(Konec prih.)

— (Živinska kuga) v Hrastovem dolu na Dolenjskem je nehala, in je kordon odpravljen.

— (Umrlo v Ljubljani) je meseca junija t. l. 64 oseb, 32 moškega in 32 ženskega spola.

Razne vesti.

* (Konfiscirani patroni.) Na Dunajskem severnem kolodvoru konfiscirali so tri zaboje, na katerih je bilo zapisano „Feuerwerkskörper“ v resnici bili so pa le patroni za ostragušne puške. Zaboji namenjeni bili so v Osek.

* (Vojaška kasa okradena.) V Turinu skontirali so 25. p. m. policijski inšpektor oberst Barbarosa in več častnikov ondotno vojaško kaso in našli so, da manjka 118 banknih biljetov po 1000 lir, tedaj skupaj 118.000 lir ukradenih. Kasa zaprla se je dobro.

Umrli v Ljubljani

od 30. junija do 2. julija:

Ivana Nekerman, 80 l., vsled organske srčne napake. — Josip Erhman, 60 l., v bolnici, za pljučnico. — Ivana Fajge, 7 ted., dete stražnika, vsled atrofije. — Vencelj Malez, 59 l., vsled utrujenosti možgan. — Terezija Černak, 45 l., za sušico. — Anton Jaklič, 60 l., v bolnici, vsled slabosti. — Mart. Lešak, 55 l., v bolnici, za vodenico.

4. julija:

Deutscher iz Zagreba. — Zadnik iz Krškega. — Herboth iz Reke. — Prišton: Roblek iz Litije. — Gogala iz Gorenjskega. — Puhar iz Rateč. — Bel iz Lukovec. Svetec iz Litije. — Gorup iz Trsta. — Polak iz Reke. — Koch iz Gradca. — Wenzovsky iz Idrije. — Fucks iz Dunaja. — Pri bavorskem dvoru: Rož iz Hrastnika. — Pri Zamorec: Marn iz Gorenjskega. — Zalar iz Gradca.

Dunajska borza 5. julija.

(Glasnik telegrafski poročila.)

Enotni drž. dolg v banko	64	65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68	—	—
1860 drž. posojilo	108	50	—
Akcije narodne banke	845	—	—
Kreditne akcije	142	—	—
London	130	15	—
Napol.	10	29	—
C. k. cekini	6	06	—
Srebro	102	20	—

Dobro odgojeni učenec

od 14—16 let zna takoj k meni v službo stopiti, vse drugo pri

Franc Slovše-tu,

mesarju, poljansko predmestje št. 31, v Ljubljani.

(202—3)

Zobni zdravnik A. Paichel

stanuje poleg **Hradeckijevega mosta v Mali-jevej hiši** v I. nadstropji in ordinira od 9. do 12. in od 2. do 6. ure. Njegova **esenca ustne vode**, steklenica po 1 gld., in **zobni prah**, škatljica 60 kr. dobiva se razen v njegovem stanovanju tudi pri gospodu lekarju Majerju in gospodu Karingerju in Kašu. (176—7)

V najem se daje

(v Ljubljani)

(209—1)

gostilnica s hlevom, kovačijo in trafiko vred. Več o tem se izve v administraciji „Slov. Naroda“.

Circus Sidoli!

(na sejmnem trgu.)

Denes četrtek 6. julija 1876

Velika predstava

v višji umetelnosti jahanja, izučeni konj, gimnastike, ballete in pantomine.

Kasa se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 8. uri.

Vse natančneje naznanjajo posebni dnevni listiki.

(197—8)

Teodor Sidoli, ravnatelj.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Trgovinski pomočnik,

izurjen za speceri sko kakor tudi za manufakturno, in štacuno z mešanim blagom, popolnem zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče službo. — Ponudbe naj se blagovoljno oddajo v administraciji „Slov. Naroda“. (210—1)

Elikzir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani **želodčni liker**. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53—1*)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Mej mnogimi anonci, posebno za ure in zlato blago je mnogo tacihi, ki prebivalce po deželi samo sleparijo. Vsak naj bode svarjen za svojo lastno korist pred kupovanjem, kjer firma prodajalec ne garantira zadostno. Vse ure in drugo zlato blago, katero kdo pri meni kupi, izmenjam mu po volji vsak čas, ali pa tudi nazaj sprejemem, to je dokaz najostreje soliditete!

Neverjetno, pa resnično!

Za 10 in 12 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura s primerno verižico in medailonom, etuijem, ključkom in petletnim garancijskim listom in po vrhu še jedno rezervno steklo za uro. Ravno iste krono-časomerne ure fino ognjo-pozlačene samo gl. 12.50.

Samo 18 ali 25 gl. prava angleška srebrna anker-ura, savoneta z dvojnimi pokrovom, fino izrezana poleg tudi še verižica in garancijski list. **Samo 13 gl.** prava angleška srebrna in ognjo-pozlačena kronometer-ura z verižico vred, z usnjatim etuijem in garancijskim listom.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontir-ura, najmočnejšega kalibra s kristalnim steklom.

Samo 14 ali 17 gl. prava mala ura za dame iz pravega srebra in ognjo-pozlačena, poleg vratna verižica in garancijski list.

Samo 20 gl. prava angleška fino ognjo-pozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnimi plaščem, fino emailirana, poleg tudi še fina verižica, medailon in garancijski list.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša srebrna prava angleška anker-ura na 15 rubinov poleg verižica, medailon, usnjati etui in garancijski list.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontir-ura brez ključka za naviti, poleg verižica in medailon.

Samo 40, 50 in 60 gl. zlata ura za dame z dijamanti.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontir-ura z dvojnimi plaščem, garantirana in patentirana.

Samo 23, 25, 27 gl. zlata ura za dame z verižico, medailonom in garancijskim listom.

Samo 35, 45, 50 gl. prava angleška zlata anker-ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75, 100 gl. fina zlata remontir-ura s kristalnim steklom. 105 in 115 gl. z dvojnimi plaščem.

Samo 200—300 gl. pravi ankerometer z remontirnim dvojnimi plaščem in kristalnim steklom.

Razun tega pak še vsake vrste drugod od kakega drugega anoncirane ure in gotovo cenejši.

Atelier za popravljanje.

Stare ure, dostakrat preljudi družbinski spomeniki popravljajo se, ter onove. Cene popravljanja s petletno garancijo: gld. 1.50, 3, 5 do 10 gld.

Zaradi odhoda napravim

v **ponedeljek 10. julija t. l.**

in ako bode potrebno tudi naslednje dni v moji prejšnji hiši v kolodvorski ulici št. 117

prostovoljno licitacijo

vseh mojih mobilij in hišnega orodja, parnih kotlov, parnega stroja, transmisije, različnega orodja, železnih peči, cevov, izločnih shramb, steklene stene in vrat itd., ter se usojam kupce s pristavkom vabiti, da lahko že sedaj ogledajo omenjene reči v gori navedene hiši. (208—2)

V Ljubljani 1. julija 1876.

Vinc. Woschnagg.

NB. Rabljeni šivalni stroji prodani so že vsi, dobodo se samo še novi, a po jako nizki ceni.

Zlatnina.

Od c. kr. kovničnega urada na Dunaji kot pravo izkušeno.

Prstani.

Prstani za dame gl. 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15. Prstani s pečatnikom za gospode gl. 8, 10, 11, 12 do 20. Poročni prstani gl. 5, 6, 7, 8.

Zlate verižice za ure.

Verižice, kratke s ključkom gld. 1, 20, 25, 30, 35 do 80 v vsake obliki. Verižice, dolge z gladkim ali facijoniranim pahačem z biseri gl. 28, 30, 35, 40, 50, 55, 60, 65, 70, 80 do 150.

Zlati medailoni

za gospode in dame.

S pravimi kamenji gl. 14, 16, 18, 20, 24, 30, 35, 40, 45, 50.

Zlate garniture.

Brože in uhani gl. 18, 20, 24, 30, 35, 40. S pravimi kamenji ali biseri gl. 36, 40, 45, 50 do 20.

Z dijamanti in brilanti gl. 60, 80, 90, 100 do 200.

Zlati uhani.

Lečneči za otroke gl. 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3 se ali brez kamenjčkov.

Uhani, dolgi ali okrogli se ali brez kinča, gladki ali pa se pravim kamenjčkom ali pa v obliki sulice gl. 12, 15, 18, 20 do 30.

Boutoni z dijamanti ali brilanti gl. 50, 55, 90, 100 do 500.

Zlate gumbes za kemisete in manšete.

Z dragocenimi kamenjčki gl. 6, 7, 8, 10, 12, 14, 18, 20.

Zlate brože.

Enojne najnovejše oblike gl. 12, 15, 20 do 25. S slikami gl. 12, 15, 16 do 40.

Zlati križci.

gl. 6, 7, 8, 9, 10, 12. Se biseri ali dragocenimi kamenjčki gl. 8, 9, 10, 12 do 25.

Zlate prsne igle.

V različnih oblikah, Jokey, Sport itd. od gld. 5 do 30.

Se dragocenimi kamenjčki od gl. 5 do 30. Se brilanti gl. 15 do 150.

Zlati brazletli.

Gladki obročki, različne širokosti gld. 18, 20, 26, 30 do 60.

Se pravim kamenjčkom ali biseri gld. 30, 36, 40, 50 do 80.

Se brilanti od gl. 80 do 500.

Pismena naročila

izvrše se v 24 urah proti poštnem povzetku ali pripošiljati nove. Na zahtevanje razpošiljajo se tudi ure in zlatnina proti poštnem povzetku za izbiranje, ter se za neobdržano vrača denar nazaj.

Moje cene so vedno nižje, kakor najnižje povsod, ter zahtevam dobička le sedanjemu času primerno.

Vsi, kateri želé nove ure in zlatnino naročiti, Vsi, kateri stare ure ali staro zlatnino za novo izmenjati želé, se uljudno prosijo, da se obrnejo na mojo firmo. (26—21)

Philipp Fromm,

fabrikant ur in zlatnine,

Rothenthurmstrasse št. 9, nasproti Wollzeile, DUNAJ.

Naj se ne pozabi naslov.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.